

SISÄILMASAIRASTUNEITA TYÖSSÄÄN KOHTAAVILLE

MITÄ SISÄILMASTA SAIRASTUMINEN TARKOITTAÄ?

Arkiympäristömme on muuttunut ja ympäristöperäiset sairaudet yleistyvät tämän seurauksena nopeasti.

Tavallisesta talosta voi löytyä hormonaalisesti vaikuttavia, syöpävaarallisia ja hermoston sekä immuunijärjestelmän toimintaa sotkevia kemikaaleja. Sisäilmassa sairastuttavatkin kosteusvauriomikrobien lisäksi niiden tuottamat toksiinit sekä rakennusmateriaalien sisältämät haitalliset kemikaalit.

- Sisäilmasairaus on terveysrajoite, joka tunnetaan heikosti ja jolle ei ole yksiselitteistä diagnoosia tai hoitoja. Sisäilmaongelmat saattavat aiheuttaa laajoja terveysongelmia, jotka eivät rajoitu hengitystieoireisiin. Sairaus voi ilmetä kyvyttömyytenä asua tai työskennellä tietyissä tiloissa tai tarpeena välttää esim. homeirtaimiston käsittelyä tai lyhyttäkin oleskelua sisäilmaongelmaisissa kohteissa.
- Pahimmillaan sisäilmasairaus ilmenee mm. laajoina infektiokierteinä, vaikeana home-, hajuste- ja monikemikaaliherkkyytenä sekä monimutkaisena sairausvyyhtinä. Se voi vaikuttaa sairastuneen henkilön asumiseen, työhön, opiskeluun, toimeentuloon ja sosiaaliseen elämään ja aiheuttaa huonoimmassa tapauksessa vakavaa syrjäytymistä.
- Valmiita toimintamalleja ja järjestelmiä sisäilmasairaana tilanteen ratkaisemiseen ja sairastuneiden auttamiseen ei vielä ole. Ei ole mitään tiettyä tahoa, joka ottaisi vastuun sisäilmasta sairastuneen tilanteesta tai ymmärtäisi sairauteen liittyviä ongelmia. Tartu toimeen ja yritä viedä asiakkaan tilannetta eteenpäin, sillä ohjaaminen jollekulle toiselle ei todennäköisesti auta.

- Asiakas on usein uupunut kierrettyään lukuisia viranomaisia ja hoitojärjestelmiä. Tiedon ja toimintamallien puutteen vuoksi sisäilmasairas joutuu usein kohtaamaan torjuntaa ja vähättelyä. Tämä saattaa näkyä asiakkaan käytöksessä esimerkiksi turhautumisena, vihamielisyytenä tai lamaantumisenä. Kuulluksi tuleminen ja ymmärrys auttavat tilanteessa.



Kuva: Dominique Wendelin

- Tilanne on usein haastava. Pysy rauhallisena, vaikka et voisi ratkaista kaikkia ongelmia. Lähesty tilannetta ratkaisukeskeisesti ja etsi totuttua luovempia toimintatapoja. Pienikin apu auttaa, ja ammattitaitosi avulla voit ainakin sanoittaa haastavaa tilannetta.
- Kunnioita sisäilmasairaana omaa asiantuntemusta sairaudestaan. Sisäilmasairas tuntee usein parhaiten omat rajoitteensa. Kuuntele ja kysy asiakkaan ehdotuksia. Yhdessä löydätte parhaat ja toimivimmat ratkaisut.
- Jos et voi auttaa, tilanteen rehellinen toteaminen on asiakasta kunnioittavaa.
- Jos ohjaat asiakkaan eteenpäin, selvitä vastaanottavalle taholle, mistä on kyse, ja varmista, että apua on siellä saatavilla.
- Tiedustele kollegoiltasi, miten he ovat ratkaisseet vastaavia tilanteita, ja hanki uutta tietoa, jos on tarvetta.
- Tee tarvittaessa poikkihallinnollista yhteistyötä. Näin taataan parhaat mahdolliset tulokset pitkällä aikavälillä.

HOMEPAKOLAISET RY

Ratkaisuja Sisäilmasairaille! -projekti

www.homepakolaiset.fi/ratkaisuja-sisailmasairaille

